

NOTAT

31. august 2018

DANSKERNE ER LUNKNE OVER FOR AT UDVIDE EU – BÅDE I BREDDEN OG I DYBDEN

Kontakt:

Erhvervs-Ph.d., Karsten Tingleff Vestergaard

+45 26 70 52 25

ktv@thinkeuropa.dk

RESUME: Mens dansk EU-skepsis kun i meget begrænset grad sætter sig igennem som et ønske om at forlade EU, så viser den sig til gengæld ved høj modstand mod nye udvidelser og integration. Vi vil ikke følge briterne ud af EU, men vi ønsker heller ikke, at flere beslutninger skal tages i EU, eller at EU udvides med flere lande.

Ser man på alle EU's medlemslande, synes der at være et klart skel mellem de oprindelige medlemmer og de nye lande, som blev optaget i EU med østudvidelsen i 2004 eller senere. Befolkningerne i de oprindelige lande er primært positive mht. at flere beslutninger træffes på EU-niveau (integration i dybden), mens befolkningerne i de nye lande også er positivt stemte overfor yderligere udvidelse (integration i bredden). Der er dog store nationale forskelle.

I Danmark er andelen, der er positive over for, at flere beslutninger tages i EU, næsten fordoblet fra 17 til 31 pct. i perioden 2014-2017. Andelen, der er positive over for yderligere udvidelse af EU, er i samme periode faldet fra 40 til 35 pct. Spørges der ind til konkrete områder, er danskerne dog overvejende for en fælles EU-politik. Det gælder ikke mindst på indvandrings- og på energiområdet. Til gengæld ønsker vi ikke fælles EU-politik på det økonomiske område, hvilket stemmer godt overens med den store modvilje mod at afskaffe euroforbeholdet.

HOVEDKONKLUSIONER:

- Danmark er blandt de lande, hvor den største andel af befolkningen synes, at medlemskabet af EU er en god ting, men samtidig er der relativt få danskere, som ønsker, at flere beslutninger skal tages i EU (31 pct.), og at EU udvides med flere lande (35 pct.).
- I de oprindelige seks EU-medlemslande er et flertal positive over for yderligere integration i EU. Samtidig er et flertal modstandere af en udvidelse af EU til at inkludere flere medlemslande.
- Blandt befolkningerne i de nyeste medlemslande, som blev medlemmer i forbindelse med den store østudvidelse i 2004 eller senere, er der derimod stor opbakning til yderligere udvidelse af EU.
- Der er ingen umiddelbar sammenhæng mellem i hvilken grad befolkningerne i medlemslandene synes, at det er en god ting at være medlem af EU, og i hvilken grad de er tilhængere af yderligere udvidelse, eller at flere beslutninger skal tages i EU.
- Selvom danskerne er mindre positive over for fælles EU-politik end de øvrige befolkninger, er danskerne dog positive over for en fælles EU-politik på blandt andet energi- og indvandringsområdet.
- Den store spredning, der gør sig gældende ved danskernes opbakning til fælles EU-politik på forskellige politiske områder, viser, at danskerne hverken er ureflekterede tilhængere eller modstandere af fælles EU-politik.
- Et betydeligt flertal af danskerne (62 pct.) mener, at vi bedst løser de vores største udfordringer – indvandring og terror – ved at handle sammen med resten af EU.

Den danske befolkning har i løbet af de seneste 20 år været blandt de befolkninger, hvor den største andel har opfattet det som en god ting at være medlem af EU.¹ I den seneste måling fra Eurobarometer svarede 76 pct., at de synes, det er en god ting, at Danmark er medlem af EU, men det betyder imidlertid ikke, at danskerne er ubetinget positive over for alle EU-forhold.²

Begrebet EU-skepsis (eller euroskepsis) bliver ofte brugt til at beskrive befolkningerne i EU-medlemslandenes modstand mod medlemskabet af EU eller modstand mod specifikke elementer af medlemskabet. Det handler altså ikke nødvendigvis om skepsis i forhold til medlemskabet, det kan også være i forhold til yderligere integration, beslutningen om optagelse af nye medlemslande, EU's lovgivningsprocesser, konkrete politiske beslutninger mv.³ I den forbindelse skelnes der ofte imellem hård og blød EU-skepsis.⁴ At være hård EU-skeptiker indebærer et ønske om at forlade eller opløse EU, mens den bløde skepsis afspejler et ønske om i et eller andet omfang at begrænse EU og den indflydelse EU har på de nationale samfund, men uden et ønske om at melde sig ud. Distinktionen mellem den hårde og bløde skepsis er interessant, fordi den anerkender, at man ikke nødvendigvis er ubetinget positiv over for EU, fordi man ikke er modstander af medlemskab. Og på den anden side – at man ikke nødvendigvis vil ud af EU, fordi man er kritisk over for bestemte dele eller elementer i samarbejdet.

En del af den klassiske EU-debat angår forholdet mellem dybere integration i EU (*deepening*) og udvidelse af EU (*widening*), og denne placerer sig netop under den bløde skepsis. Sondringen mellem udvidelse af EU og dybere integration har traditionelt været anset som hinandens modsætninger, fordi integrationen består af en standardisering af love og regler på tværs af medlemslande, med henblik på bl.a. at optimere det indre marked. Modsat øger udvidelser af EU den kulturelle og politiske diversitet, når nye lande med en anden historie og samfundsopbygning indlemmes.⁵ Nyere forskning har dog vist, at de europæiske befolkninger ikke nødvendigvis opfatter udvidelse af EU og dybere integration som hinandens mod-

¹ Dansk EU-skepsis aftager undtagen på højrefløjen, Tænketanken EUROPA, 2014, http://thinkeuropa.dk/sites/default/files/notat_dansk_euroskepsis_aftager_undtagen_pa_hoejrefloejen.pdf.

² Blå vælgere er mest skeptiske over for EU, Tænketanken EUROPA, 2015, http://thinkeuropa.dk/sites/default/files/notat_bla_vaelgere_er_mest_skeptiske_over_for_eu.pdf.

³ Euroscepticism: A Conceptual Analysis and a Longitudinal, Cross-Country Examination of Public Scepticism Towards The European Union (PhD) Danish Institute for International Studies / Institute of Political Science, Catharina Sørensen, 2007

⁴ Parties, Positions and Europe: Euroscepticism in the EU Candidate States of Central and Eastern Europe, Taggart og Szczerbiak, 2001, SEI Working Paper No 46, 1-39.

⁵ The deepening and Widening of the European Community: Recent Evolution, Maastricht and Beyond Neil Nugent, 1992, Journal of Common Market Studies.

sætninger. EU-borgere, som føler en tilknytning til Europa, har længere uddannelse og større viden om EU og er generelt mere positive over for både udvidelse og integration. Omvendt er borgere, der frygter at miste indflydelse, at skulle betale mere, samt at der vil opstå en ny finansiel krise, i højere grad modstandere af både integration og udvidelse. Den generelle tendens er, at højreorienterede er mere positive over for integration end udvidelse, mens venstreorienterede er mere positive over for udvidelse end integration.⁶ Man kan altså argumentere for, at udvidelse og integration er hinandens modsætninger, men på samme tid er der segmenter i befolkningerne, der er tilhængere af begge og segmenter, der er modstandere af begge.

Mens integrationen i EU ofte består af standardisering af love og standarder, øger udvidelsen af EU den kulturelle og politiske diversitet. Det betyder, at det potentielt bliver sværere at nå til et politisk kompromis. Med flere medlemmer og stor forskel på både politiske og kulturelle traditioner og præferencer, vil det nødvendigvis være sværere at opnå attraktive kompromiser for alle lande. Derfor kan det være udfordrende at udvikle fælles love og standarder for både de skandinaviske lande med de universelle velfærdsmodeller, de centraleuropæiske lande med konservative velfærdsmodeller og de liberale modeller i Storbritannien og Irland, uden at dele af de nationale befolkninger føler, at de politiske beslutninger går imod deres politiske præferencer.

Mens det kan lade sig gøre for enkelte lande at stå uden for EU-samarbejdet på specifikke politiske områder, som vi f.eks. ser med de danske forbehold, og som Europa-Kommissionen selv har italesat med EU i flere hastigheder⁷, kan landene ikke isolere sig fra en yderligere udvidelse. Hvis EU optager de nuværende ansøgerlande fra det vestlige Balkan, kommer de til at indgå i samarbejdet med samtlige af de nuværende 28, kommende 27, medlemslande. Derfor er det interessant at se nærmere på, hvilke befolkninger, der er positive over for mere integration i EU, her forstået som ønsket om at flere beslutninger skal tages i EU, og hvilke befolkninger, der er positive over for at udvide EU til at indeholde flere medlemslande, og hvorvidt der er et *trade-off* mellem at mene det ene eller det andet, eller om der tværtimod er en tendens til, at europæerne enten vil have et både bredere og dybere EU, eller hverken vil have et bredere eller dybere EU.

⁶ Ever closer or ever wider? Public attitudes towards further enlargement and integration in the European Union, Sara B. Hobolt, 2014, Journal of European Public Policy

⁷ Hvidbog om Europas Fremtid, Europa-Kommissionen, 2017, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/hvidbog_om_europas_fremtid_da.pdf.

Store nationale forskelle

Figur 1 viser forholdet mellem andelen af befolkningerne i medlemslandene, der mener, at flere beslutninger skal tages i EU og andelen, der mener, at EU i fremtiden skal udvides til at indeholde flere end de nuværende medlemslande.⁸ Figuren er baseret på de seneste tre målinger fra Eurobarometer, hvor befolkningerne er blevet stillet spørgsmål om begge forhold (se bilag 1).

Punkterne viser andelen af de nationale befolkninger, der er positive over for yderligere udvidelse og integration i november 2017. De fuldt optrukne linjer viser udviklingen fra november 2016 til november 2017, mens de stiplede linjer viser udviklingen fra maj 2014 frem til november 2016. Farven på punkterne indikerer, hvilket år landet blev medlem af EU.

Meningsmålinger har vist, at der i Danmark er et betydeligt flertal i befolkningen, der har en opfattelse af, at det er en fordel at være medlem af EU (76 pct. i maj 2018) og opbakningen til medlemskabet har været stigende siden vi blev medlem i 1973.⁹ Danskerne er dog samtidig blandt de befolkninger, hvor færrest er positive over for at lade flere beslutninger blive foretaget i EU (31 pct.) og tilsvarende er det et mindretal af den danske befolkning, der er positive over for at udvide EU med flere medlemslande (35 procent). I forhold til udvidelse er vi på linje med størstedelen af de medlemslande, der trådte ind i EU før østudvidelsen i 2004. Det er interessant, at den danske befolkning generelt er mindre positive over for både yderligere integration i og udvidelse af EU end briterne, hvor der dog også er et flertal, der er modstandere af begge forhold. Selvom flere danskere end briter synes, at det er en god ting at være medlem af EU, er danskerne altså mindre åbne over for yderligere integration og udvidelse end briterne.

Som det fremgår af figuren, er der stor variation i forhold til befolkningers holdning til både afgivelse af beslutningskompetence og til fremtidige udvidelser. Blandt de 15 medlemslande, som blev medlem før østudvidelsen i 2004, er der kun i Spanien et flertal, som støtter yderligere udvidelse af EU. At spanierne er så positive over for både at lade EU tage flere beslutninger og at optage flere medlemslande, kan måske tilskrives deres utroligt lave tillid til deres nationale parlament.¹⁰

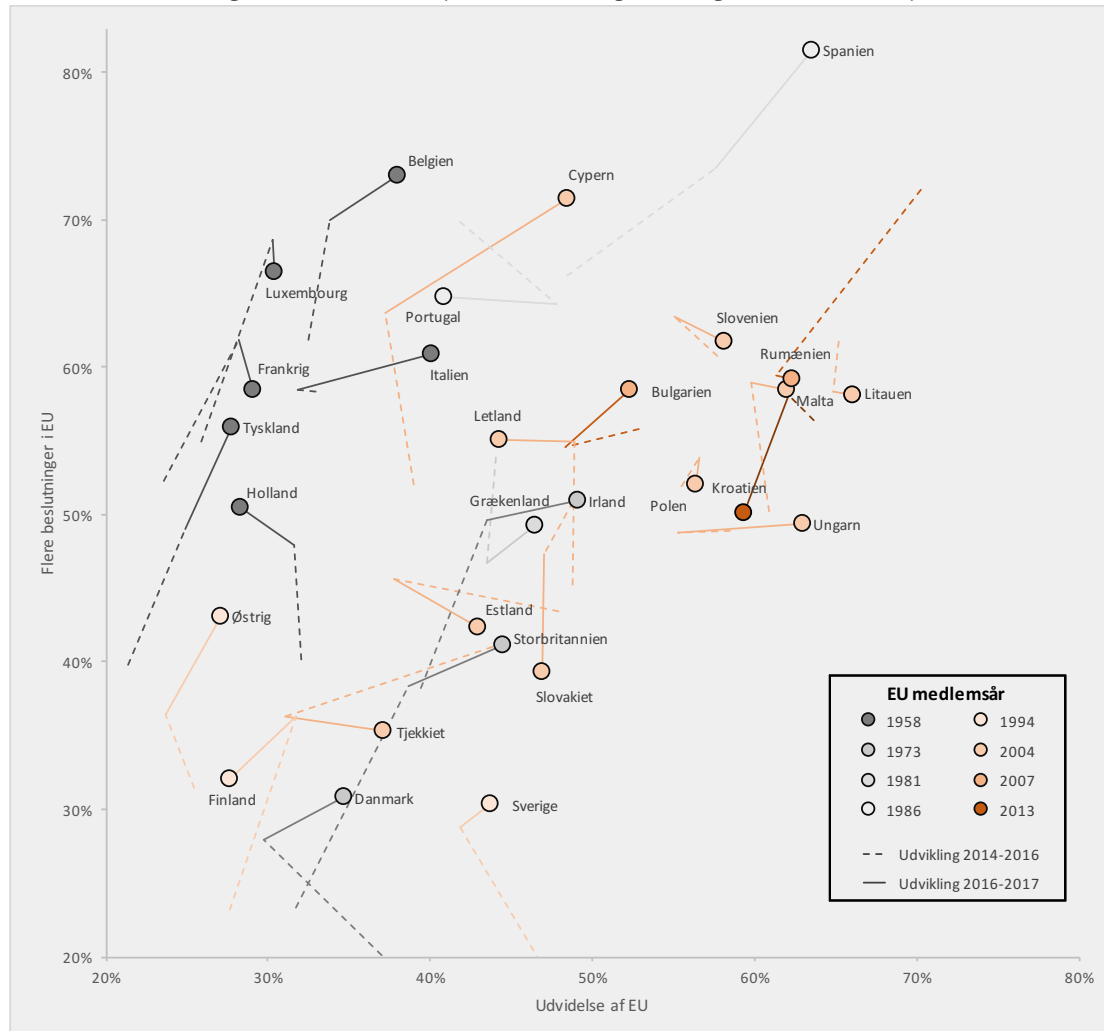
⁸ For nærmere beskrivelse af data og spørgsmålsformuleringer se bilag 1.

⁹ Dansk EU-skepsis aftager undtagen på højrefløjen, Tænk tanken EUROPA, 2017, http://thinkeuropa.dk/sites/default/files/notat_dansk_euroskepsis_aftager_undtagen_pa_hoejrefloejen.pdf.

¹⁰ Europæerne har højere tillid til EU end til egne nationale parlamenter, Tænk tanken EUROPA, 2018, http://thinkeuropa.dk/sites/default/files/notat_europaerne_har_hoejere_tillid_til_eu_end_til_egne_parlamenter.pdf.

Figur 1. Få danskere ønsker mere integration i og udvidelse af EU

Andelen af befolkningerne, der bakker op om mere integration og udvidelse af EU, pct.

Kilde: Eurobarometer 2014, 2016 og 2017 (ZA5928, ZA6788 & ZA6863). Figuren viser andelen af befolkningen, der er positive over for hhv. udvidelse og flere beslutninger i EU i forhold til andelen, der ikke er positive eller svarer Ved ikke. For uddybning se metode-note i bilag 1.

Modsat tendensen blandt de første medlemslande er der i størstedelen af de lande, som blev medlem i forbindelse med eller efter den store østudvidelse i 2004, generelt en mere positiv indstilling til yderligere udvidelse af EU. Der er altså en umiddelbar sammenhæng mellem, hvor længe landene har været medlem, og i hvilken grad befolkningerne er positive over for yderligere udvidelse. Sammenhængen kan dog også skyldes landenes geografiske placering, hvor landene der blev medlemmer i forbindelse med eller efter østudvidelsen i 2004, er placeret tættere på de potentielle nye medlemslande på det vestlige Balkan, hvilket kan betyde, at de kan have både et økonomisk og geostrategisk incitament til at være positive over for yderligere udvidelse af EU.

Mens befolkningerne i de vesteuropæiske medlemslande i lav grad er åbne over for yderligere udvidelse af EU, er de betydeligt mere positive over for, at der i fremtiden bliver taget flere beslutninger i EU. Det gælder i særlig grad fem af de første seks medlemslande, Belgien, Luxembourg, Italien, Frankrig og Tyskland. Selvom det fremgår af figur 1, at det i Holland kun er omkring halvdelen, der er positive (50,5 pct.), er dette dog stadig en signifikant større andel, end negative (42,8 pct.), fordi 6,7 pct. af befolkningen svarede "Ved ikke". Tilsvarende er der blandt befolkningerne i de nyeste medlemslande (medlem i 2004 eller senere) en positiv indstilling i forhold til at tage flere beslutninger i EU, med undtagelse af Tjekkiet, Slovakiet og Estland.

I Danmark er andelen, der er positive over for, at flere beslutninger skal tages i EU, næsten fordoblet fra 17 til 31 pct. i perioden 2014 til 2017. På trods af en stor stigning, er det altså stadig et mindretal, der er positive over for at flere beslutninger bliver taget i EU. Andelen, der er positive over for yderligere udvidelse af EU, er i samme periode faldet fra 40 pct. i 2014 til 30 pct. i 2016 og steget til 35 pct. i 2017. Nye tal fra en meningsmåling foretaget af YouGov for Tænketanken EUROPA i maj 2018 viser, at kun 20 pct. af danskerne erklærer sig helt eller delvist enige i, at der bør ske en udvidelse af EU til at omfatte flere lande, mens 60 pct. er uenige. Samtidig mener 33 pct., at der burde træffes flere beslutninger på EU-niveau, mens 47 pct. er uenige.¹¹

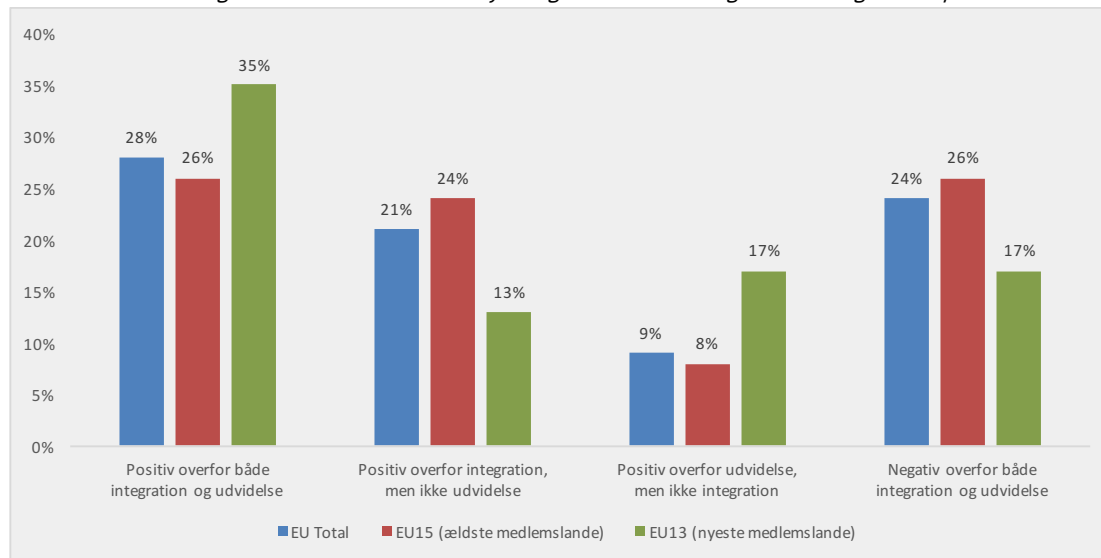
Hvis man ser på de individuelle EU-borgere, er der en svag tendens til, at de borgere, som er positive over for mere integration, også er mere positive over for udvidelse af EU¹², mens de borgere, som er negative over for yderligere integration, typisk er negative over for udvidelse. Sammenhængen er statistisk signifikant, men den statistiske korrelation er begrænset, hvilket betyder, at det ene ikke nødvendigvis medfører det andet. Hvis befolkningens opfattelse af EU var sort/hvid, og de altså enten havde en opfattelse af, at EU er ubetinget godt eller ubetinget negativt, ville der være en stærkere sammenhæng mellem holdningen til integration og udvidelse. At en stor andel af befolkningen alligevel er positiv over for det ene, men ikke det andet, kan tolkes som et udtryk for, at holdningerne til EU har flere nuancer.

¹¹ Undersøgelsen er gennemført af analyseinstituttet YouGov. Der er i alt gennemført 1003 CAWI-interview med danskere i alderen 18-74 år, i perioden 18. - 24. maj 2018.

¹² Korrelation: $R=0,286$; $p\text{-værdi}=0,000$, $n=23.491$ (Eurobarometer: ZA6863).

Figur 2. EU15-lande mest positive over for mere integration

Andelen af EU15 og EU13, der støtter hhv. yderligere udvidelse og mere integration, pct.

Kilde: Eurobarometer 2017 (ZA6863). Søjlerne summerer ikke til 100 pct. fordi andelen, der har svaret "Ved ikke" til det ene eller begge spørgsmål, ikke er vist. For uddybning se metode-note, bilag 1.

Figur 2 viser, at 28 pct. af befolkningerne er positive over for både integration og udvidelse, mens 30 pct. af befolkningerne enten er positive over for både yderligere integration eller udvidelse – men ikke begge. 24 pct. er negative over for begge.¹³ Blandt de 15 lande, der var medlem før østudvidelsen i 2004 (EU15), er der 32 pct., som er positive over for enten integration eller udvidelse, men ikke begge dele, mens der er 26 pct., som er positive over for begge dele.

Blandt de 13 lande, der blev medlem i forbindelse med eller efter østudvidelsen (EU13), er 35 pct. af befolkningerne positive over for både integration og udvidelse, mens 30 pct. er positive over for det ene, men ikke det andet. Blandt EU15-landene er der 26 pct. af befolkningerne, der hverken ønsker mere integration eller udvidelse, mens det er 17 pct. blandt EU13-landene.

På trods af 90'ernes stridigheder mellem de nu tidligere jugoslaviske lande på Vestbalkan er der større kulturel homogenitet mellem Ungarn, Bulgarien, Rumænien, Kroatien og de potentielle medlemslande Serbien, Montenegro, Makedonien og Albanien. Kandidatlandene på Vestbalkan i højere grad en del af EU13-landenes geostrategiske nærrområde og derudover er det sandsynligt, at EU13-landene i højere grad vil drage økonomiske fordele, hvis landene på Vestbalkan bliver inddraget i det indre marked.

¹³ At tallene ikke summerer til 100 pct. skyldes, at "Ved ikke"-besvarelser ikke er med i figuren. Disse udgør 18 pct.

At de oprindelige seks medlemslande er betydeligt mere positive over for, at flere beslutninger skal tages i EU end over for, at EU skal udvides med flere medlemslande, kan måske forklares med, at de kun har begrænsede økonomiske relationer til landene på Vestbalkan, og at deres politiske interesser i lavere grad stemmer peger i samme retning. En udvidelse af EU vil betyde, at deres indflydelse vil blive relativt svagere. Samtidig er de oprindelige seks medlemslande blandt de lande, der vurderes til at have den største indflydelse på den politik, der bliver ført i EU målt på total indflydelse, eller indflydelse på indbygger.¹⁴

Begejstring for medlemskab, men lunkne ift. yderligere integration

At distinktionen mellem hård og blød EU-skepsis er central tydeliggøres, når man stiller indikatorer for de to typer af skepsis op imod hinanden. I figur 3 viser y-aksen fraværet af hård skepsis i form af andelen af befolkningen, der synes, at det er en god ting at være medlem af EU, mens x-akserne viser fraværet af blød skepsis i form af hhv. andelen af befolkningen, der synes, at flere beslutninger skal tages i EU (diagram til venstre), og andelen der synes, at EU skal udvides med flere medlemslande (diagram til højre).

Som det fremgår af de to diagrammer, er der ingen statistisk sammenhæng mellem andelen af befolkningen, der synes, at det er en god ting at være medlem af EU, og andelen der ønsker, at EU skal tage flere beslutninger¹⁵, eller at EU skal udvides.¹⁶

Som eksempel på dette er danskerne blandt de mest skeptiske – både i forhold til yderligere integration og udvidelse. Men vi er samtidig blandt de lande, hvor den største andel af befolkningen synes, at det er en god ting at være medlem af EU. Figuren viser altså, at der på tværs af medlemslandene ikke umiddelbart er nogen sammenhæng mellem andelen af befolkningen, der er hårde skeptikere og bløde skeptikere, hvilket understreger, at man kan sagtens være tilhænger af medlemskabet af EU uden at være tilhænger af udvidelse og/eller mere integration.

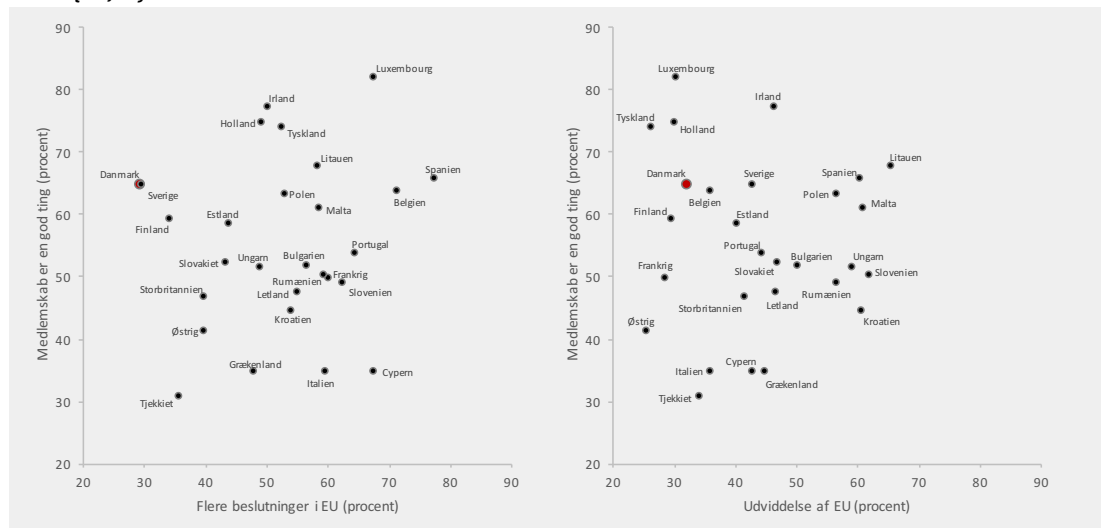
¹⁴ Who holds the power in the European Parliament? Assessing the influence of individual MEPs, VoteWatch, 2017, <http://www.votewatch.eu/blog/updated-who-holds-the-power-in-the-european-parliament-assessing-the-influence-of-individual-meps/>

¹⁵ Korrelation: $R=0,100$; p-værdi= $0,614$, $n=28$.

¹⁶ Korrelation: $R=-0,051$; p-værdi= $0,800$, $n=28$.

Figur 3. Danskerne er skeptiske over for integration og udvidelse

Andelen af befolkningen, der synes, det er en god ting at være medlem af EU i forhold til andelen, der er positive over for mere integration i EU (venstre) og andelen, der er positive over for mere udvidelse af EU (højre).

Kilde: Figureerne viser vægtede gennemsnit af resultater fra 2016 og 2017 i hvert land. Holdningen til medlemskabet er fra EB86.1 og EB88.1. Flere beslutninger og udvidelse er fra EB86.2 og 87.3. For uddybning se metode-note i bilag 1.

Begge spørgsmål har i denne sammenhæng en meget generel karakter, og selvom resultaterne bekræfter tidligere analyser, der har vist, at danskernes generelle skepsis over for EU-integration er stærk¹⁷, er det interessant at undersøge, om danskerne i lige så høj grad er skeptiske, når de bliver bedt om at forholde sig til konkrete politiske samarbejder. YouGovs meningsmåling for Tænketanken EUROPA viser, at et flertal ønsker at beholde både rets-, forsvars- og euro-forbeholdet. Undersøgelsen viser også, at danskerne i lige høj grad tillægger forbeholdene symbolsk (57 pct.) og konkret værdi (61 pct.). Når spørgsmålet falder på, hvorvidt vi skal løse landets største udfordringer (indvandring og terror) selvstændigt eller i samarbejde med resten af EU, svarer 62 pct. dog, at disse udfordringer bedst løses ved at handle med resten af EU, mens det kun 23 pct., der svarer, at Danmark bedst løser disse udfordringer ved at handle selv¹⁸.

Man skal være varsom med at tolke på resultaterne af spørgsmål, der forholder sig til meget konkrete politiske forhold på områder, hvor det er sandsynligt at dele af befolkningen har gjort sig begrænsede eller ingen overvejelser forud for spørgsmålsundersøgelsen. Men spørgsmålet kan alligevel bidrage med en interessant

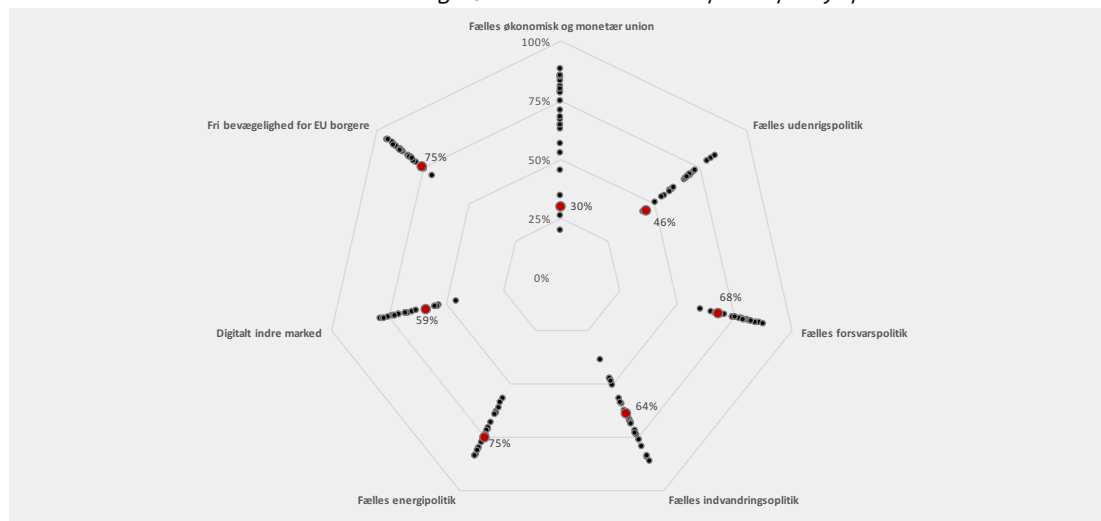
¹⁷ Suveræne Danmark – Danskernes fortællinger om EU og suveræniteten, Tænketanken EUROPA, 2017, http://thinkeuropa.dk/pdf/Rapport_Suveraene_Danmark_final.pdf.

¹⁸ Undersøgelsen er gennemført af analyseinstituttet YouGov. Der er i alt gennemført 1003 CAWI-interview med danskere i alderen 18-74 år, i perioden 18-24. maj 2018.

nuancering, hvis man fokuserer på relative forskelle mellem lande og politikområder.

Figur 4. Danskerne er tilhængere af fælles EU-politik på fem ud af syv områder

Andelen af medlemslandenes befolkninger, der er for fælles EU-politik på syv politiske områder

Kilde: Figurerne viser vægtede gennemsnit af resultater fra 2017 i hvert land. Resultaterne er fra EB87.3. For uddybning se metode-note i bilag 1.

Figur 4 viser danskerne og befolkningerne fra de øvrige EU landes opbakning til fælles EU-politik på syv konkrete områder på baggrund af Eurobarometers måling fra efteråret 2017. Andelen af danskerne, der har svaret, at de er for fælles politik på de enkelte områder er markeret med et rødt punkt, mens de øvrige medlemslande er vist med de sorte punkter. Generelt fremgår det, at danskerne placerer sig i den lave ende i forhold til de øvrige befolkninger. Det gælder særligt i forhold til fælles udenrigspolitik og en fælles økonomisk og monetær union, hvor det også er færre end halvdelen af den danske befolkning, der er tilhængere af at indgå i et fælles samarbejde.

Den danske befolkning er mindre positiv end medianen i forhold til et fælles økonomisk og monetært samarbejde i EU, en fælles udenrigs- og forsvarspolitik, et digitalt indre marked og fri bevægelighed. Derimod ligger de omkring EU-medianen i forhold til fælles indvandringspolitik og over medianen i forhold til en fælles energipolitik. Figuren viser altså, at danskerne heller ikke i forhold til fælles samarbejde er de mest positive blandt EU's befolkninger. Der er dog stor variation i forhold til andelen af danskerne, der er for et samarbejde på de enkelte områder, hvilket klart indikerer, at danskerne ikke er ureflekterede tilhængere eller modstandere af EU-samarbejde, men kan se fordele ved at indgå i et fælles samarbejde på flere områder.

Bilag 1 - Metode:

Analyserne i dette notat er baseret på 5 Eurobarometer-surveys:

81.4 (ZA5928) – Juni 2014

86.2 (ZA6788) – November 2016

87.3 (ZA6863) – Maj 2017

86.1 (ZA6697) – September 2016

88.1 (ZA6925) – September 2017

Alle surveys foretaget i de 28 medlemslande og består af minimum 1.000 besvarelser, med undtagelse af Luxembourg, Cypern og Malta, som hver indeholder minimum 500 besvarelser. I analyserne er medlemslandene opdelt i **EU15** (Tyskland, Italien, Frankrig, Holland, Belgien, Luxembourg, Danmark, Irland, Storbritannien, Grækenland, Spanien, Portugal, Sverige, Finland og Østrig) og **EU13** (Estland, Letland, Litauen, Polen, Ungarn, Slovenien, Slovakiet, Malta, Cypern, Tjekkiet, Bulgarien, Rumænien og Kroatien). I opdelingen adskiller medlemslandene sig både geografisk og i forhold til optagelses år, da alle landene i EU15 blev medlem før østudvidelsen i 2004, mens landene i EU13 blev medlem i forbindelse med eller efterfølgende.

Spørgsmålsformuleringerne fra survey-undersøgelserne, der er anvendt i analyserne [Gråskala indikerer de besvarelser for hvilke den procentvise andel er vist i figurerne]:

[81.4, 86.2 & 87.3] I hvilken grad er du enig eller uenig i hvert af følgende udsagn? Der burde træffes flere beslutninger på EU-niveau.

[Fuldstændig enig, Tilbøjelig til at være enig, Tilbøjelig til at være uenig, Fuldstændig uenig, Ved ikke]

[81.4, 86.2 & 87.3] Hvad er din mening om følgende udsagn? Fortæl mig venligst for hvert udsagn, om du er for eller imod. En yderligere udvidelse af EU til at omfatte andre lande i fremtiden

[For, Imod, Ved ikke]

[86.1 & 88.1] Generelt set mener du så, at Danmarks medlemskab af EU er...?

[En god ting, En dårlig ting, Hverken en god eller dårlig ting, Ved ikke]

[87.3] Hvad er din mening om følgende udsagn? Fortæl mig venligst for hvert udsagn, om du er for eller imod. [For, Imod, Ved ikke]

- En europæisk økonomisk og monetær union med én fælles mønt, euroen
- En fælles udenrigspolitik blandt EU's 28 medlemslande
- En fælles forsvars- og sikkerhedspolitik blandt EU's medlemslande
- En frihandels- og investeringsaftale mellem EU og USA
- En fælles europæisk indvandringspolitik
- En fælles energipolitik for EU-landene
- Et digitalt indre marked i EU
- Fri bevægelighed for EU-borgere, der kan bo, arbejde, studere...

Figur 1 er baseret på en analyse af EB 81.4, 86.2 og 87.3. Figur 2 er baseret på en analyse af EB 87.3. Figur 3 er baseret på en analyse af landegennemsnit i EB 86.2 og 87.3, samt 86.1 og 88.1.

Eurobarometers målinger har været kritiseret for at indeholde spørgsmål, der enten er ledende, som respondenterne ikke har en holdning til, eller som de ikke forstår^{19, 20}. Derfor har denne analyse inddraget spørgsmål med en forholdsvist lav grad af kompleksitet og fokuseret på relative forskelle mellem landene frem landenes individuelle niveauer.

Alle målingerne på tværs af landene må forventes at indeholde de samme systematiske og tilfældige fejl. Derfor er det generelt mere troværdig at fokusere på de relative forskelle i holdningerne, end at estimere det faktiske niveau på et enkelt tidspunkt.

¹⁹ How Eurobarometer Blurs the Line between Research and Propaganda, Martin Höpner & Bojan Jurczyk, 2015, http://www.mpifg.de/pu/mpifg_dp/dp15-6.pdf.

²⁰ The Eurobarometer and the making of European opinion. Perceptions of Europe, Philippe Aldrin, 2013, https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-00868867/file/ALDRIN_-_The_Eurobarometer_and_the_making_of_European_Opinion_Gaxie_et_al._2011_.pdf.